

Addendum diversiteit en inclusie bij het Sectorconvenant 2023-2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de sector Vastgoed (PC 323)

Tussen de VLAAMSE REGERING,

hierbij vertegenwoordigd door:

De heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw;

hierna de 'Vlaamse Regering' genoemd,

en de SOCIALE PARTNERS van de sector Vastgoed,

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

- Mevrouw Karen VAN DE WOESTIJNE, Vertegenwoordiger van CIB Vlaanderen bij FIB en voorzitter van het Waarborg- en Sociaal Fonds voor de Vastgoedsector;
- De heer Peter BONHOMME, vertegenwoordiger van CIB Vlaanderen bij FIB.

met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

- Mevrouw Pia STALPAERT, Voorzitter ACV Voeding en Diensten en ondervoorzitter van het Waarborg- en Sociaal Fonds voor de Vastgoedsector;
- De heer Gert VAN HEES, Sectorverantwoordelijke ACLVB;
- De heer Jean-Pierre BONINSEGNA, Federaal Secretaris BBTk.

hierna "de sector" genoemd,

WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT:

Verbintenissen van de Vlaamse Regering

Artikel 1. De Vlaamse Regering verbindt er zich toe in het kader van voorliggend addendum diversiteit en inclusie bij het sectorconvenant 2023-2025 tijdens de periode van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2025 een maximale toelage van **85.000,00 euro** uit te betalen aan **het Waarborg- en Sociaal Fonds voor de sector Vastgoed, Kortrijksesteenweg 1005 te 9000 Gent (ondernemingsnummer: 0479.843.261 - bankrekeningnummer: BE68 2900 5082 9334)** voor de financiering van acties ter **versterking van de diversiteit en inclusie**.

Artikel 2. De in dit addendum diversiteit en inclusie opgenomen engagementen zijn inspanningsverbintenissen en resultaatsverbintenissen. Bij de afrekening wordt de verantwoording van de inspanningen én van de resultaten beoordeeld:

- 70% is de inspanningsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde inspanningsverbintenissen;
- 30% is de resultaatsfinanciering die wordt toegekend op basis van vooraf vastgelegde resultaatsverbintenissen. Dertig procent van het in artikel 1 vermelde bedrag wordt uitbetaald in zoverre de resultaatsverbintenissen behaald zijn. Als een verbintenis niet wordt behaald, wordt de dertig procent a rato van het aantal behaalde resultaatsverbintenissen uitbetaald. Als minder dan de helft van de resultaatsverbintenissen wordt behaald, wordt geen resultaatsfinanciering uitbetaald.

Artikel 3. De storting van de subsidie en de uitvoeringsmodaliteiten worden geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering / het Ministerieel Besluit houdende de toekenning van subsidie aan bovenvermelde sector ter uitvoering van het addendum diversiteit en inclusie bij het sectorconvenant 2023-2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de bovenvermelde sector.

Verbintenissen van de sector

Artikel 4. De sector formuleert de hiernavolgende analyse, strategie en doelgerichte acties en resultaatsverbintenissen in het addendum diversiteit en inclusie:

ANALYSE EN STRATEGIE

In 2022 werd met de hulp van onderzoeksbureau Mpiris een risicoanalyse gedaan waarin op zoek gegaan werd naar knipperlichten* betreffende de beschermde criteria inzake discriminatie. Dit onderzoek werd uitgevoerd op basis van datasets die door de Vlaamse overheid (WSE en VDAB) aangeleverd werden, en die aangevuld werden met eigen data (voornamelijk DmfA gegevens).

Het onderzoeksrapport werd ter informatie aan DWSE bezorgd.

De beschikbare data (en vooral de segmentering ervan) waren van dien aard dat niet altijd een even accuraat beeld kan gevormd worden van de mogelijke discriminatiegronden bij aanwerving. Daarom lijkt het verstandiger met definitieve conclusies te wachten op de resultaten van de nulmeting (correspondentietesten – afronding voorzien eind mei 2023) en de aanvulling op de

risicoanalyse (discoursanalyse bij aanwervingen in het kader van een VME – afronding voorzien eind juni). Elk actieplan dan nu opgesteld wordt in functie van dat nog niet afgeronde voortraject zal dus per definitie tijdens de looptijd van dit addendum moeten bijgestuurd worden.

Op sectorniveau wijzen de administratieve data op een lichte ondervertegenwoordiging van mannen, jongeren en herkomstregio. Maar zoals eerder gezegd, zullen de correspondentietests en de discoursanalyse hier meer duiding bij kunnen bezorgen.

We wensen in ons streven naar diversiteit in de tewerkstelling de krachten te blijven verenigen met die van de beroepsfederatie in hun strijd tegen discriminatie op de huurmarkt, maar willen toch vooral diversiteit als een positief verhaal brengen.

We kiezen – net als in het convenant – voor continuïteit en gaan door op de ingeslagen weg, en wensen het kroonjuweel – een inclusiviteitsevent voor laatstejaarsstudenten – daar een prominente plaats in te blijven geven, om zo een steen in de rivier te verleggen bij de jonge mensen die de sector instromen.

* *Risicoanalyse voor de vastgoedsector*, (De Stoop, Desseyn, Van Lancker & Bertrand, september 2022).

RESULTAATSVERBINTENISSEN

Resultaatsverbintenissen 2023-2025	
Resultaatsverbintenis 1 Bereiken van werkvloeren (en werknemers op die werkvloeren)	We wensen voor een beperkt aantal bedrijfsbezoeken uitdrukkelijk en uitsluitend het gesprek aan te gaan rond diversiteit, inclusie en anti-discriminatie, en zullen ons daarvoor bedienen van de tools die intersectoraal ontwikkeld worden/zijn. Het is ons streven daar werknemers en werkvloeren uitdrukkelijk bij te betrekken (al moet de term ‘werkvloer’ natuurlijk in de juiste context gezien worden). We mikken op 15 ‘diversiteitsbezoeken’ die kunnen gerapporteerd worden uit de gebruikte CRM software.
Resultaatsverbintenis 2	Alle vastgoedstudenten uitnodigen naar het diversiteitsevent (360+ deelnemers) Include . Onder vastgoedstudenten verstaan we studenten hoger onderwijs van die richtingen opgenomen in de bijlage bij het sectorconvenant. Het event wordt jaarlijks hernomen en zal in 2023 plaatsvinden in Antwerpen. Voor 2024 zal dit waarschijnlijk Leuven worden.

ACTIEPLAN

Prioriteit 1 : de dialoog blijven voeren

<p>Actie 1: We starten de sociale dialoog op rond de resultaten van de risicoanalyses en de nulmeting.</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none">☐ nieuwe actie☐ intersectorale samenwerking☐ lokale samenwerking	<p>Omschrijving: De risicoanalyse gaf te weinig kwalitatieve input over de stand van zaken qua diversiteit, om meteen toe te laten concrete acties te voorzien. De correspondentietesten lopen – net zoals bij de meeste andere sectoren en dienstverleners- vertraging op, waardoor de resultaten op dit moment nog niet beschikbaar zijn, en ook discoursanalyse rond rekrutering van meer kwetsbare profielen is nog niet afgerond. Daardoor kunnen nog geen acties worden voorgesteld die hun oorsprong vinden in de resultaten van beide studies. Dit neemt echter niet weg dat de sectorale dialoog rond anti-discriminatie en diversiteit nog niet opgestart kan worden, desnoods op basis van gedeeltelijke resultaten. We gaan die dialoog ook aan op bedrijfsniveau, met als uiteindelijke doelstelling moet een actievere aanpak van diversiteit in de sector worden en voorzien bedrijfs- en werkvloerbezoeken en gesprekken waar uitdrukkelijk en exclusief het gesprek wordt aangegaan rond diversiteit.</p> <p>Betrokken partners: Sociale partners: werknemers en werkgeversfederaties</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): De sectorale dialoog opstarten over de te volgen strategie in functie van de resultaten van de correspondentietests (2022-'23) en van de discoursanalyse (2023).</p>
---	--

<p>Actie 2: We maken een actieplan op, gebaseerd op de resultaten van de risicoanalyses en de nulmeting i.h.k.v. diversiteit en discriminatie bij tewerkstelling en aanwerving in de sector en voeren dat binnen de af te spreken timing uit.</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <ul style="list-style-type: none">☐ nieuwe actie☐ intersectorale samenwerking☐ lokale samenwerking	<p>Omschrijving: De inzichten uit de risicoanalyse afgerond tijdens convenantperiode 2021-'22, de nulmeting uit convenantperiode 2021-'22, verlengd naar voorjaar 2023 en de bijkomende risicoanalyse (discoursanalyse) van voorjaar 2023 zouden samen tot voldoende inzichten moeten leiden om een onderbouwd actieplan op te zetten voor meer diversiteit in de sector. Dit actieplan wordt uitgewerkt tijdens het eerste half jaar van convenantperiode 2023-'25 (voor eind december 2023), zal aan DWSE overgemaakt worden, met de timing voor uitvoering van de acties.</p>
--	---

	<p>Betrokken partners: Sociale partners: werknemers en werkgeversfederaties, andere stakeholders</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): Een actieplan gebaseerd op de resultaten van onderzoek en de uitvoeringsstrategie bepaald door de sociale partners opmaken en uitvoeren. Dit actieplan wordt uitgewerkt tijdens het eerste half jaar van convenantperiode 2023-'25 (voor eind december 2023), zal aan DWSE overgemaakt worden tegen eind 2023, met de timing voor uitvoering van de acties.</p>

<p>Actie 3: We sluiten een samenwerkingsprotocol af met stad Antwerpen rond antidiscriminatie.</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☒ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: Het beroepsinstituut (BIV) en de werkgeversfederatie (CIB Vlaanderen) ondertekenden eerder met Stad Antwerpen een partnerschap in het kader van deze laatste hun 'Actieplan voor gelijke kansen op de Antwerpse huurwoningmarkt'. De sociale partners van de vastgoedsector wensen zich hierbij aan te sluiten om zo een extra dimensie toe te voegen aan het anti-discriminatiegegeven. Naast het delen van kennis, het ondersteunen van vormingsinitiatieven en samenwerking op het gebied van informatie en voorlichting zal ook nog onderzocht worden welke andere synergiën nog mogelijk zijn, bijvoorbeeld in het kader van het diversiteitsevent Include. (cf. infra).</p> <p>Betrokken partners: CIB Vlaanderen, BIV, Antwerpen, ...</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): Samenwerken met lokale overheden en in het bijzonder met Stad Antwerpen rond antidiscriminatie en inclusie. formaliseren. De samenwerking kan geconcretiseerd op velerlei manieren: vorming, inhoudelijk ondersteuning, wederzijdse versterking e.a.</p>
---	---

<p>Actie 4 : We verkennen de mogelijkheid om met stad Leuven een samenwerking rond discriminatie op poten te zetten.</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie ☐ intersectorale samenwerking ☒ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: Het sectorfonds onderzoekt samen met het beroepsinstituut (BIV) en de werkgeversfederatie (CIB Vlaanderen) de mogelijkheid om structureel samen te werken met stad Leuven en Woonpunt stad Leuven rond gelijke kansen op de woonmarkt. Naast het delen van kennis, het ondersteunen van vormingsinitiatieven en samenwerking op het gebied van informatie en voorlichting zal ook nog onderzocht worden welke andere synergiën nog mogelijk zijn, bijvoorbeeld in het kader van het diversiteitsevent Include. (cf. infra).</p>
---	--

	<p>Betrokken partners: CIB Vlaanderen, BIV, stad Leuven, Woonpunt stad Leuven, ...</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): Samenwerken met lokale overheden en in het bijzonder met stad Leuven rond antidiscriminatie en inclusie. De samenwerking kan geconcretiseerd worden op velerlei manieren: vorming, inhoudelijk ondersteuning, wederzijdse versterking, ondersteuning van het diversiteitsevenement Include e.a.</p>

<p>Actie 5: We nemen als sector deel aan de 'Dag van Inclusie' op 3 oktober 2023 en op een nog nader te bepalen dag in 2024.</p>	<p>Omschrijving: Samen met de meeste andere sectoren nemen we actief deel aan de dag van inclusie (3 oktober 2023) en reiken de hand om inhoudelijk, financieel of logistiek bij te springen.</p>
<p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Betrokken partners: Sectoren, SERV, Sterpunt inclusief ondernemen, ...</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): We voorzien een actieve deelname de dag van inclusie.</p>

<p>Actie 6: We zorgen ervoor dat de sectorconsulenten voldoende beslagen zijn om het gesprek over diversiteit aan te gaan.</p>	<p>Omschrijving: We sluiten aan bij het lerend netwerk voor sectorconsulenten in het kader van diversiteit en samen met de meeste andere sectoren werken we mee aan de ontwikkeling van een leidraad die sectorconsulenten moet toelaten op gestructureerde wijze het gesprek aan te gaan over diversiteit.</p>
<p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Betrokken partners: Sectoren, SERV</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): We werken mee aan de ontwikkeling van de leidraad voor gesprekken over diversiteit voor sectorconsulenten, en gebruiken die om het gesprek over diversiteit aan te gaan.</p>

Prioriteit 2 : inzetten op beeldvorming en communicatie

<p>Actie 1: We zetten in op een inclusieve beeldvorming.</p>	<p>Omschrijving: In alle communicatie wensen we er op toe te zien dat de beeldvorming voldoende een <u>weerspiegeling is van het demografisch landschap in Vlaanderen anno 2023</u>. We willen verder op geregelde tijdstippen rolmodellen uit de diversiteit (zoveel mogelijk beschermde criteria) aan het woord laten komen. We willen daarvoor al onze kanalen (online of andere) inzetten. Verder wensen we ook nog <u>alle intersectorale communicatie-acties mee te ondersteunen</u>. We</p>
<p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	

	nemen deel aan intersectorale communicatie-initiatieven zoals 'ondernemen voor iedereen' en de 'dag van inclusie'.
	Betrokken partners: SERV, andere fondsen, ...
	Inspanningsverbintenis(-sen): Er op toezien dat het beeldmateriaal in al onze communicatie (tijdschrift, website, nieuwsbrieven, folders) die de diversiteit van de Vlaamse bevolking anno 2023 weerspiegelt.

<p>Actie 2: We nemen gerichte boodschappen tegen discriminatie, voor inclusie en diversiteit op in onze communicatie.</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: Omdat het - naast het brengen van een positieve diversiteitsboodschap, onder andere via een inclusieve beeldvorming - ook nuttig blijft actieve gerichte boodschappen tegen discriminatie te blijven uitdragen, zullen ook deze opgenomen worden in onze communicatie. Verder zullen onderzoeken hoe en in welke mate Intersectorale en lokale initiatieven rond hetzelfde thema mee ondersteund kunnen worden. We nemen deel aan de intersectorale communicatiecampagne 'ondernemen voor iedereen'.</p> <p>Betrokken partners: SERV, andere sectorfondsen, ...</p> <p>Inspanningsverbintenis(-sen): We nemen op geregelde tijdstippen gerichte boodschappen voor inclusie en tegen discriminatie op in de communicatie en nemen deel aan de intersectorale campagne 'ondernemen voor iedereen'.</p>
--	--

Prioriteit 3: vorming rond anti-discriminatie voorzien

<p>Actie 1: We zorgen, naast alle positieve inclusieve boodschappen ook voor een voldoende ruim aanbod aan vorming rond anti-discriminatie.</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☒ intersectorale samenwerking</p> <p>☐ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: Naast het permanent beschikbare aanbod aan e-learning rond het thema diversiteit en antidiscriminatie (discriminatie op de woonmarkt en culturele diversiteit) wensen we er ook in de meer traditionele opleidingsvormen voldoende aandacht aan te besteden. We wensen daarbij zowel in te gaan op de problematiek op zich als op de problematiek in het kader van de woonmarkt. Het is de wil van de sociale partners de module specifiek rond discriminatie op de woonmarkt die door de sector zelf ontwikkeld werd, zo breed mogelijk verspreid wordt, en ter beschikking gesteld wordt van iedereen die het gebruik ervan kan motiveren, zoals scholen, studenten, middenveldorganisaties, ... enz. Verder sluiten we aan bij het intersectoraal opleidingsaanbod inzake inclusief ondernemen en zullen waar nodig de brug maken naar meer</p>
--	---

	specifieke sectorale vormingsinitiatieven rond anti-discriminatie en inclusie.
	Betrokken partners: VIVO, VSKC, ...
	Inspanningsverbintenis(-sen): Voldoende vorming ter bestrijding van discriminatie en voor diversiteit en inclusie voorzien.

Prioriteit 4: discriminatie hogerop aanpakken

<p>Actie 1: We organiseren jaarlijks een grootschalig event voor vastgoedstudenten om hen tegelijkertijd een positieve diversiteitsboodschap te brengen en hen te sensibiliseren over de problematiek van discriminatie op de woonmarkt.</p> <p>Duid aan (indien van toepassing): Dit is een</p> <p>☐ nieuwe actie</p> <p>☐ intersectorale samenwerking</p> <p>☒ lokale samenwerking</p>	<p>Omschrijving: De sector heeft in 2021 de keuze gemaakt in te zetten op het <u>sensibiliseren van laatstejaarsstudenten</u> die een sectorspecifieke richting volgen, en voor hen een <u>diversiteitsevent</u> op poten te zetten, waartoe ze samen met hun docenten uitgenodigd worden, om hen zo te sensibiliseren rond het gegeven diversiteit en de problematieken (discriminatie) die er mee samenhangen, in de overtuiging zo discriminatie hogerop aan te pakken. Diversiteit wordt tijdens dat event, dat de naam Include meekreeg, belicht vanuit verschillende invalshoeken: <u>breed maatschappelijk, wonen</u> en <u>arbeidsrelaties</u>. Voor de editie 2023 trekken we naar Antwerpen, en wordt er nog onderzocht hoe een samenwerking met Stad Antwerpen er uit zou kunnen zien.</p>
	<p>Betrokken partners: CIB Vlaanderen, VSKC en BIV, en eventueel middenveldorganisaties betrokken bij het diversiteitsgegeven, stad Antwerpen</p>
	<p>Inspanningsverbintenis(-sen): Alle laatstejaarsstudenten in een vastgoedrichting uitnodigen naar het diversiteitsevent Include en dat jaarlijks hernemen.</p>

Artikel 5. Deze overeenkomst neemt een aanvang op 1 juli 2023 en eindigt per 30 juni 2025.

Artikel 6. De sector verbindt er zich toe de subsidie uitsluitend aan te wenden ter uitvoering van deze acties.

Artikel 7. De storting van de subsidie en de uitvoeringsmodaliteiten worden geregeld via het Besluit van de Vlaamse Regering / het Ministerieel Besluit houdende de toekenning van subsidie aan bovenvermelde sector ter uitvoering van het addendum diversiteit en inclusie bij het sectorconvenant 2023-2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van de bovenvermelde sector.

Artikel 8. De bepalingen van het sectorconvenant 2023-2025 zijn van toepassing in zoverre de voorliggende overeenkomst hier niet van afwijkt.

Opgemaakt in drie originele exemplaren op

waarvan elke partij een exemplaar ontvangt.

Namens de Vlaamse Regering,

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw;

De heer Jo Brouns

Namens de sociale partners van de sector Vastgoed (PC 323),

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

Mevrouw Karen VAN DE WOESTIJNE,
Vertegenwoordiger van CIB Vlaanderen bij FIB,
Voorzitter van het Waarborg- en Sociaal Fonds voor de Vastgoedsector

De heer Peter BONHOMME
Vertegenwoordiger van CIB Vlaanderen bij FIB

en met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

Mevrouw Pia STALPAERT,
Voorzitter ACV Voeding en Diensten,
Ondervoorzitter van het Waarborg- en Sociaal Fonds voor de Vastgoedsector

De heer Gert VAN HEES,
Sectorverantwoordelijke ACLVB

De heer Jean-Pierre BONINSEGNA,
Federaal Secretaris BBTk